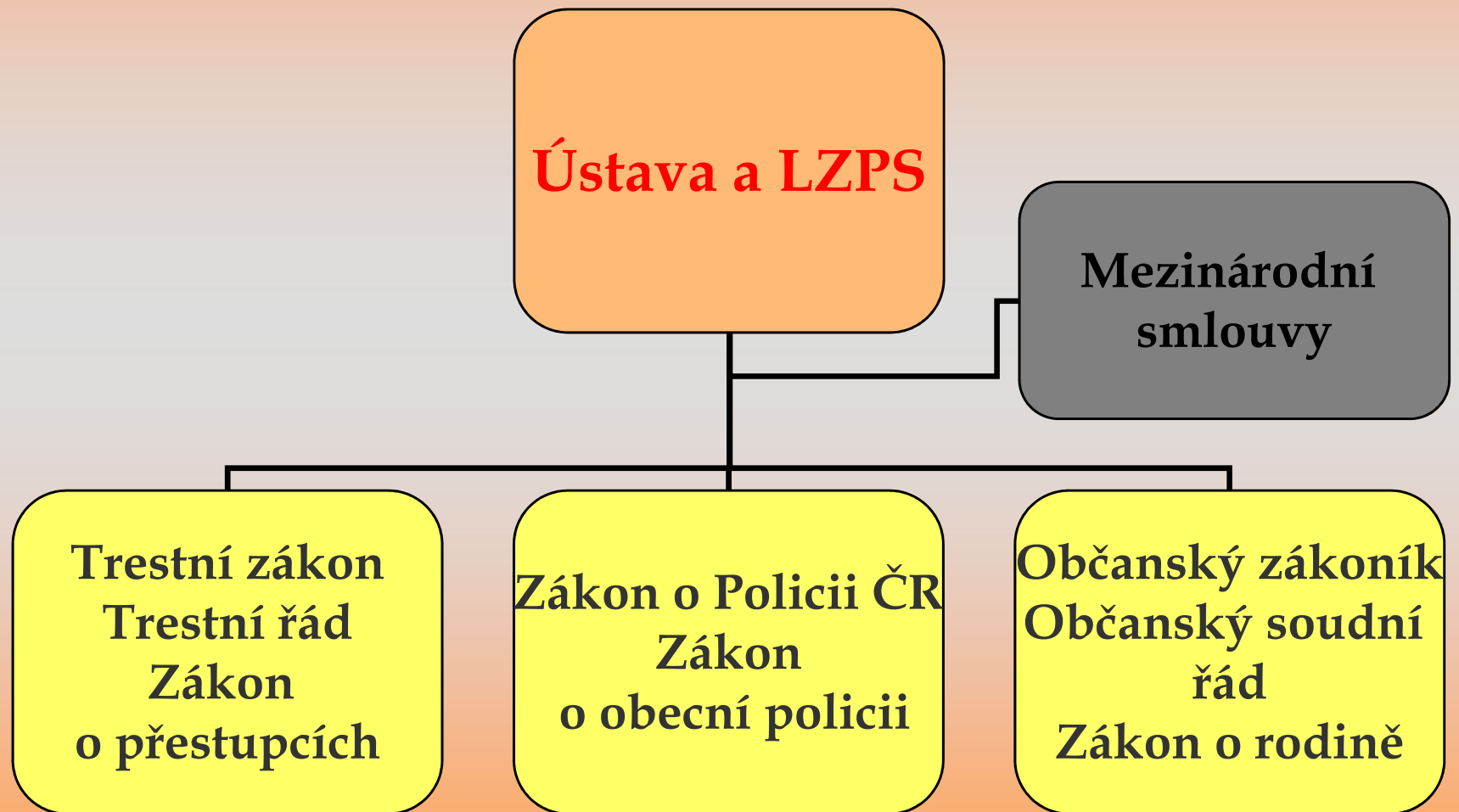

Občanskoprávní rámec problematiky domácího násilí

Zuzana Mrázková
Persefona o.s.

Vztah právních norem

Právní rámec

- Mezinárodní dokumenty
- Ústava a LZPS
- Trestní zákon
- Trestní řád
- Zákon o Policii ČR
- Zákon o obecní policii
- Zákon o přestupcích
- Zákon o sociálně-právní ochraně dětí
- Občanský zákoník
- Občanský soudní řád
- Zákon o rodině

Občanské právo

- **Hmotné** – upravuje občanskoprávní vztahy – **občanský zákoník**
- **Procesní** – postup soudu, stran a dalších zúčastněných subjektů při projednávání a rozhodování soukromoprávních sporů – **občanský soudní řád**

Rodinné právo

- **Zákon o rodině**
 - souhrn právních norem upravujících vztahy mezi členy rodiny

- **Zákon o sociálně-právní ochraně dětí**
 - ochrana práv a oprávněných zájmů dítěte

Vykázání

- **Policejní vykázání**
- **Intervenční centra**
- **Soudní rozhodnutí v podobě vydání
předběžného opatření**

Předběžné opatření- vykázání

- Dočasné opuštění společného obydlí
- Zdržení se setkávání a navazování kontaktů s navrhovatelem

- Rozhodující instituce- **soud**

- Doba trvání- **1 měsíc s možností prodloužení až na dobu 1 roku**

- Účinné od 1. 1. 2007

Obecný postup při rozvodu manželství

- Úprava poměrů k nezletilým dětem
- Rozvod manželství
- Vypořádání společného jmění manželů

Úprava poměrů k nezletilým dětem

- Rozhodnutí o výchově, výživě a případně úpravě styku nezletilého dítěte
- Pro dobu před a po rozvodu
- Rozhodující instituce- **soud**

Svěření dítěte do výchovy

- § 26 ZoR- kritéria pro svěření dítěte do výchovy
- Rozhodnutí může být nahrazeno dohodou rodičů, schválenou soudem
 - Svěření nezl. dítěte do výchovy jednomu z rodičů
 - Svěření nezl. dítěte do střídavé výchovy obou rodičů
 - způsobilost obou rodičů dítě vychovávat
 - oba rodiče mají o výchovu zájem
 - zájem dítěte
 - potřeby dítěte budou střídavou péčí lépe zajištěny

Výživné nezletilého dítěte

- Dohodou rodičů
- Rozhodnutí soudu
 - **výše** stanovena podle potřeb nezletilého dítěte a podle schopností, možností a majetkových poměrů povinného rodiče, resp. stejná životní úroveň
 - **pravidelnost** splatnosti výživného

Úprava styku nezl. dítěte s rodičem

- Dohoda - nemusí být schválena soudem
- Rozhodnutí soudu- vyžaduje-li to zájem na výchově nezl. dítěte a poměry v rodině
- Je-li to nutné v zájmu nezl. dítěte, soud styk dítěte s rodičem omezí nebo i zakáže
- Úmluva o právech dítěte - Dítě **má právo na styk** s rodičem **nikoliv povinnost**
- § 27 ZoR

Sociálně-právní ochrana

- **Zákon o sociálně-právní ochraně**
 - Ochrana práv dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu
 - Ochrana oprávněných zájmů dítěte
 - Působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny
- **Orgány sociálně-právní ochrany**
 - státní orgány- zejména obecní úřady, obce s rozšířenou působností, Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí
- **Zásady sociálně-právní ochrany**
 - zájem dítěte- konkrétní potřeby dítěte (např.ZoR- zájem na výchově
 - blaho dítěte- vytváření prostředí přívětivého dětem

Zrušení manželství rozvodem

- **Kvalifikovaný rozvrat-** intenzita, délka, trvání a skutečnost, že manželé spolu nežijí
- Nelze očekávat obnovení manželského soužití
- **Sporný rozvod-** se zjišťováním příčin rozvratu
- **Nesporný rozvod-** tzv. smluvený, bez zjišťování příčin rozvratu
 - Manželství trvalo alespoň jeden rok
 - Manželé spolu nejméně šest měsíců nežijí
 - Druhý manžel se k návrhu na rozvod připojí
 - Vypořádání vzájemných majetkových vztahů
 - Úprava poměrů nezl. dětí

Vypořádání společného jmění manželů

- § 150 OZ
- Pojem SJM- majetkový vztah mezi manžely
- Předmět SJM - věci
 - jiná majetková práva
 - závazky-dluhy

- Způsoby vypořádání
 - Dohodou
 - Na návrh některého z manželů soudem
 - Nedošlo-li k vypořádání do tří let- obecně jsou věci v podílovém spoluvlastnictví

Výživné rozvedeného manžela/ky

- Dohodou
- Rozhodnutí soudu

- Rozvedený manžel není schopen se sám živit
- Výše výživného je stanovována jako **přiměřená výživa**
- Právo na výživné **zanikne**, jestliže oprávněný manžel **uzavře nového manželství** nebo je-li mu poskytnuta **jednorázová částka** na základě písemné smlouvy

Občanské soudní řízení

- **Soud**
- **Účastníci řízení- žalobce a žalovaný (navrhovatel a odpůrce u předběžného opatření)**
- **Osoby zúčastněné na řízení- např. znalci, svědci, zapisovatelé, tlumočníci**
- **Zastupování účastníků v civilním procesu**
 - **Zákonné zastoupení (např. u nezl. dětí jejich rodiče, případně tzv. kolizní opatrovník)**
 - **Zastoupení rozhodnutím soudu (zmocněnec, většinou z řad advokátů- např. u osvobození od soudních poplatků)**
 - **Zastoupení na základě plné moci- advokát, obecný zmocněnec**

Řízení před soudem

- **Předběžné opatření (rozhodnutí vydané do jednoho týdne)**

- **Řízení v prvním stupni (pro vydání rozhodnutí není stanovena zákonná lhůta)**

- **Opravné prostředky, zejména odvolání**
 - Soudy vyšší instance (krajské soudy)

- **Výkon rozhodnutí (exekuce)**
 - V případě nedobrovolnosti plnění
 - Soud prvního stupně nebo soudní exekutor
 - Řízení neveřejné
 - Účastníci- povinný a oprávněný

Řízení před soudem v jednotlivých druzích návrhů

- **U výkonu rodičovské zodpovědnosti**
 - řízení před opatrovnickým soudem
 - na základě návrhu a nebo i bez návrhu
 - přítomnost obou rodičů, nezl. dítě zastoupeno kolizním opatrovníkem (OSPOD)
 - v určitých případech přítomen i znalec z oboru psychologie a psychiatrie
 - na základě řízení vydáno rozhodnutí
- **Rozvod, vypořádání společného jmění manželů a výživné rozvedeného manžela**
 - řízení před soudem
 - výhradně na základě návrhu
 - přítomni oba manželé (zástupci)

Literatura

- Fiala, J., Hrušáková, M., Stavinochová, J. a kolektiv: **Meritum Občanské právo**. Praha: ASPI, a.s., 2006
- Hrušáková, M. a kolektiv. **Zákon o rodině. Komentář**. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2005.
- Voňková, J. **Vaše právo!**. Praha: profem o.p.s., 2002
- Zákon č. 99/ 1963 Sb., **občanský soudní řád**, v platném znění
- Zákon č. 40/ 1964 Sb., **občanský zákoník**, v platném znění

**DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST
A PŘEJI VÁM HEZKÝ DEN**

Persefona o.s.

domacinasili@persefona.cz

545 245 996

737 834 345